

50 let

**organizirane komunalne dejavnosti
v občini Krško**

kostak

VEDNO SMO SKRBELI ZA OKOLJE

Komunala nekoč

O komunali je že marsikaj zapisanega. V knjigi »Krško skozi čas 1477-1977«, ki je izšla ob 500-letnici Krškega, lahko zasledimo, da je leta 35 pred našim štejetjem poznejši rimski cesar Avgust dokončno osvojil območje Posavja in ustanovil novo upravno središče Neviodunum (danes Drnovo pri Krškem), ki je zraslo ob cesti Emona-Siscia. Ime Neviodunum je bilo keltsko in je pomenilo »novo mesto«. Z vodo se je oskrbovalo po vodovodu, ki je prihajal izpod Gorjancev. Vodno zajetje pod vasjo Izvir je bilo iz dveh strani obzidano z več kot pet metrov debelimi zidovi, z druge strani pa je rezervoar varovala naravna stena. Ob izteku je bil manjši prostor, kjer se je voda čistila, preden je stekla v lončene cevi. Vodovod je prečkal reko Krko po obokanem ozkem mostiču, nato pa je bil spet položen v zemljo v ravni črti vse do Neviodunuma. Mesto je imelo tudi svoje terme, saj so ohranjeni njeni ostanki z odtočnim kanalom do nekdanje savske struge. Ohranjeni so tudi ostanki pristanišča s pomolom. Imelo je tudi svoje pokopališče - nekropolo. Odkrito je bilo več kot pet tisoč žganih in skeletnih grobov. Ob teh so bile še zidane grobnice, ki so posebnost za ta del Panonije, nekatere med njimi so imele stene okrašene s slikami. Ohranjene so tudi hišaste žare Latobikov z veliko odprtino in nekatere z več režami.

Zgodovina teh krajev je opisana tudi v znameniti knjigi Slava Vojvodine Kranjske, barona Janeza Vajkarda Valvasorja, ki je od Jakoba Vodnika leta 1693 kupil meščansko hišo, v kateri naj bi 19. septembra istega leta tudi umrl.

In prav ta hiša, ki še danes stoji na Valvasorjevem nabrežju št. 4, je bila tudi sedež prvega finančno samostojnega zavoda »Komunalna uprava Videm-Krško«, ki je bil

ustanovljen 26. februarja 1954 s sklepom ljudskega odbora mestne občine Videm-Krško. Ta Uprava je imela sprva 12 zaposlenih, tem so se kmalu pridružili še drugi in se lotili gradnje vodovoda in kanalizacije v samem mestu, kjer so pred tem uporabljali vodnjake. Ti so bili onesnaženi, zato so morali poiskati druge vire zdrave pitne vode. Trajalo je kar nekaj let, da je bilo v letu 1964 črpališče pri Drnovem dokončano, potem pa je bil zgrajen še cevovod do Krškega. Zgrajeni, marsikje udarniško, so bili še drugi vodovodni in kanalizacijski sistemi po vsej občini. V različnih obdobjih je bila ta skrb prenesena na krajevne skupnosti, potem spet nazaj, pred desetletjem pa je vse prešlo v občinsko last, za katero zdaj skrbi Kostak. Tako zdaj vzdržujemo kar 500 kilometrov vodovodnega in 110 kilometrov kanalizacijskega omrežja, letno dobavimo dva milijona litrov vode in pol te količine tudi odvedemo skozi kanalizacijo. Vse te odpadne vode bodo speljali skozi komunalne čistilne naprave. V Kostanjevici ta že deluje, gradimo jo v Brestanici, kmalu pa naj bi bila dograjena tudi v Krškem ob industrijski čistilni napravi v Vipapu.

Komunalna uprava, ki se je leta 1965 preimenovala v »Zavod za komunalno dejavnost Krško«, se je ukvarjala tudi z odvozom smeti. Sprva so to počeli s konjsko vprego in zgolj v občinskem središču, kasneje so nabavili prvi smetarski avto in počasi širili odvoz smeti po celi krški občini. Seveda je bilo potrebno urediti še komunalno deponijo, nabaviti posode za smeti, da so lahko pred časom prešli na sistem ločenega zbiranja odpadkov, postavili ekološke otoke in prvi zbirni center za odpadke ter začeli s sanacijo komunalne deponije. Letno zdaj v Kostaku zberemo sto tisoč kubikov komunalnih odpadkov, računamo pa, da bomo do leta 2010 postopno koristno uporabili kar polovico teh odpadkov.

1972. leta je prišlo do preimenovanja zavoda v »Komunalno stanovanjsko podjetje KOSTAK«, saj je bila vanj prenesena tudi skrb za stanovanjski fond. Zato se je podjetje začelo ukvarjati tudi z gradbeništvom. Seveda so zaposleni (teh je bilo že kmalu 70, pred leti pa celo več kot 300) skrbeli tudi za urejanje cest in ulic, za tržnico, pokopališča, kasneje pa še za ogrevanje, trgovino in druge tržne dejavnosti. Pomembna je vloga stotih zaposlenih pri čiščenju poslovnih in proizvodnih prostorov ter opravljanju drugih storitev v Nuklearni elektrarni Krško, ki so zagotovo tudi pripomogli h kvalitetnemu in zanesljivemu obratovanju tega tehnološko zelo zahtevnega objekta.

Božidar Resnik, direktor družbe Kostak, d.d.

50 let je za nami

Podjetje, ki mu gospodarske okoliščine niso bile vedno naklonjene, je v petdesetih letih doživljalo svoje vzpone in padce, se organizacijsko prilagajalo zakonskim spremembam, interesom politike, preživelo dve prisilni upravi, v njem so se zvrstili številni direktorji, strokovnjaki, delavci ...

Vseskozi je širilo dejavnost, vlagalo v izobraževanje svojih kadrov, štipendiralo in se opremilo z najnovejšo mehanizacijo in stroji. Danes je organizirano kot delniška družba z največjim lastništvom Občine Krško. V njem nas je 260 zaposlenih, kar nas uvršča na peto mesto v Posavju. V letu 2003 je ustvarilo 3,2 milijarde tolarjev prihodkov iz poslovanja, nekaj več kot 13 mio EUR oziroma 12.098.000 SIT čistega prihodka na zaposlenega, ki vsak ustvari 4.264.000 tolarjev dodane vrednosti.

Kostak danes

Ko se v Kostaku v letu 2004 oziramo na pot, ki jo je podjetje prehodilo pod tem ali drugačnim imenom v preteklih petdesetih letih, smo lahko z doseženim zadovoljni. Hkrati pa moramo izkazati spoštovanje do vseh, ki so nam vse to pomagali zgraditi. Prav gotovo so med najbolj zaslužnimi naši delavci. Ti so vseskozi skrbeli za naš razvoj in za to, da smo zdaj cenjeni v svojem okolju in tudi širše. Danes nam mnogi priznavajo, da smo iz tistega »nebodigatreba« postali sodobno podjetje, ki opravlja zelo široko paleto dejavnosti. Gospodarske javne službe dopolnjujemo s tržnimi dejavnostmi, ki predstavljajo že 75% našega dela.

Da smo na pravi poti nam potrjujejo rezultati ankete, ki smo jo opravili pri naših uporabnikih. Prav gotovo pa je krona prizadevanj za čisto okolje in kvaliteto storitev certifikat kakovosti ISO 9001. To je hkrati tudi dokaz, da v Kostaku vemo, da moramo delovati v korist okolja, v katerem delujemo. Dokaz temu so tudi številne donacije in sponzorstva, ki jih negujemo že leta.

Kostak jutri

Zaposleni v Kostaku se bomo tudi v bodoče trudili vse storitve opravljati kakovostno in zanesljivo. Naše vodilo je strokovno, vestno in odgovorno delo, naš cilj pa dosežati rezultate primerljive z rezultati uspešnih evropskih družb. To bomo skušali doseči s partnerskimi odnosi doma in v tujini, pa tudi s podjetniško drznostjo, saj bomo le tako izpolnili dolgoročna pričakovanja naših delničarjev in nadaljevali svoj uspešni razvoj v dobro vseh prebivalcev krške občine in Posavja.

Naši načrti za prihodnost so smeli. Prepričani pa smo, da so uresničljivi in da nam bodo naši partnerji tudi vnaprej zaupali.

Po vstopu v EU se bomo še bolj zavzemali za čim doslednejše uresničevanje načela trajnostnega razvoja, saj gre pri tem za vzpostavitev težko dosegljivega ravnovesja med varstvom okolja, gospodarskim napredkom in socialnim razvojem.

Ob naši 50-letnici spreminjamo in posodabljam tudi celostno podobo, s katero se bomo predstavljali v javnosti. Najpomembnejši v ustvarjanju zunanje podobe našega podjetja pa so zaposleni, ki se lahko pohvalijo z zavidanja vrednim strokovnim znanjem, zanesljivostjo, prijaznostjo, smislom za sodelovanje in stalno pripravljenostjo za reševanje težav.

Skrb za okolje

Eno bistvenih poslanstev našega podjetja je bila vseskozi in je še vedno skrb za ohranjanje okolja in narave. Danes je bolj kot kdajkoli prej očitno, da moramo vsi spremeniti odnos do narave, če nam je kaj do tega, da bi tudi otroci naših otrok lahko občudovali njene lepote. Zato vedno rad uporabim zapis Nacionalne koordinatorke projekta »Ekošola kot

način življenja« v Sloveniji, prof. Nade Pavšer: »Ko se boste vrnili domov, odprite pipo in prisluhnite vodi. Čudovita je, voda je prinašalka sreče, zdravja in blagostanja.«

Seveda vsi nimajo te sreče kot mi v Sloveniji, ki se lahko pohvalimo, da imamo številne vire zdrave pitne vodne, ki bi jih morali takšne tudi ohraniti. Vsi se moramo zavedati, da so ti življenjsko pomembni za naše preživetje in razvoj. Umetne vode ni, saj obstaja samo naravna.

V Kostaku smo prepričani, da s svojo dejavnostjo opravljamo družbeno koristno delo in da vse to delamo tudi v dobro narave in za nadaljnje preživetje nas vseh. Zato se tudi veliko posvečamo mladim, saj želimo preko njih opozoriti na okoljske probleme in na to, da jih je potrebno tudi reševati. Pa naj gre za odpadke, čisto vodo, lepši izgled mesta ali kaj drugega.

Božidar Resnik, direktor družbe Kostak, d.d.

majhna dejanja naredijo velikega človeka

STONE KLEMENČIČ O KOMUNALNI DEJAVNOSTI

Ob srečanju delavcev komunalnega gospodarstva Slovenije, ki so ga leta 1998 v Krškem zelo uspešno organizirala vsa tri komunalna podjetja Posavja, je bila posebna pozornost podana prof. Tonetu Klemenčiču, našemu posavskemu rojaku in njegovi knjigi »Komunalno gospodarstvo«. Iz nje povzemamo nekaj misli.

Komunalna dejavnost je v sodobnem družbenem razvoju tem bolj pomembna, kolikor bolj se razvija urbanizacija. Njena uspešnost ni odvisna samo od oseb, ki to dejavnost opravljajo, temveč v večji ali manjši meri tudi od uporabnikov. Od teh se namreč zahteva ustrezna disciplina, pravilneje: ustrezno sodelovanje. To je dejavnost posebnega družbenega pomena in je zato, za določanje obsega, sestave, organizacije, upravljanja, kot tudi določanje cen oz. tarif za komunalne storitve, predmet širšega družbenega preudarka ter komunalne politike naselja, občine.

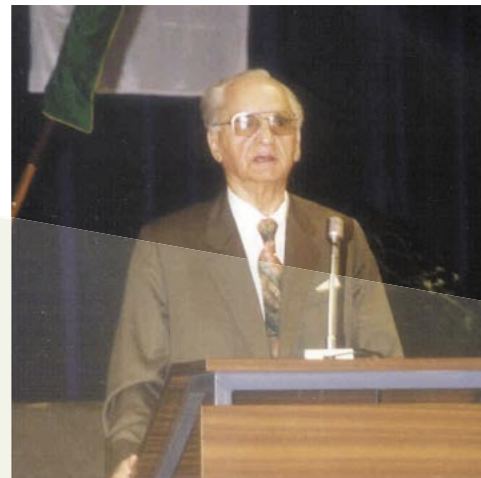
Prof. Tone Klemenčič je v svoji knjigi navedel naslednje posebnosti komunalnega gospodarstva:

- vezanost na naselje in deloma tudi na velikost naselja,
- izrazito monopolni položaj,
- poseben položaj glede ponudbe in povpraševanja,
- prepletanje osebne in skupne ter javne porabe,
- problem kvantificiranja komunalnih storitev,
- problem dobička in akumulacije,
- v povprečju visok sestav sredstev,
- raznolikost organizacijskih oblik,
- problem tekoče komunalne proizvodnje,
- neposredna povezanost izvajalca in porabnika komunalnih storitev.

Po mnenju profesorja bi bilo potrebno oblikovali komunalne standarde ter določiti raven komunalne porabe, ki jo opredelimo s količino, kvaliteto in strukturo komunalne storitve, ki so oziroma naj bodo uporabniku na razpolago.

Prav tako je mnenja, da je potrebno poskrbeti za varstvo uporabnikov komunalnih storitev kot sestavini del komunalnega standarda. Utrditi je potrebno pravilo, da so javne dobrine pod enakimi, z zakonom ali odlokom lokalne skupnosti, določenimi pogoji dostopne vsakomur. Sem je potrebno šteti tudi uresničevanje pravice skladno z Zakonom o varstvu okolja (Ur. list št. 32/93). Za to je pristojen tudi varuh človekovih pravic, v svetu pa se vse več skrbi posveča tudi razvoju ženski prijaznega mesta.

Da je lahko komunalna dejavnost kot gospodarska javna služba dovolj uspešna, je treba razvijati komunalno kulturo, ki se v mnogočem povezuje z razvijanjem odnosov do javnosti in njene osveščenosti na komunalnem področju. Pomembna je tudi vključitev v sistem izobraževanja in šolanja, saj bi morali o komunalni kulturi pričeti seznanjati že v osnovni šoli in s tem nadaljevati v višjih stopnjah izobraževanja, in sicer kot del splošne vzgoje.

Prof. Tone Klemenčič
je bil rojen leta 1913 v Zgornji Pohanci.
Na FAGG Ljubljana je organiziral
katedro za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo
in ustanovil Inštitut za komunalno gospodarstvo.

nekoč

kostak

1954 - 1964

Na podlagi 16. točke 50 člena zakona o občinskih ljudskih
občinah (Ur. list LRS št. 19-28/52) ter 1., 2., 10., in 11. čle-
na meljne Uredbe o finančno samostojnih zavodih (Ur. list FLMR
št. 51-426/53) izdaja ljudski odbor mestne občine Videm-Krško na
seji v mesecu februarju 1954 naslednjo

o d l o č b o :

ustanovitvi finančno samostojnega zavoda, pod imenom
KOMUNALNA UPRAVA VIDEM-KRŠKO".

I.

Ustanovi se finančno samostojni zavod pri ljudskem odboru
mestne občine Videm-Krško pod imenom "KOMUNALNA UPRAVA VIDEM-KRŠKO".
Sedež novo ustanovljenega zavoda je v Krškem, Valvasorjevo
nabrežje št. 4.

II.

Naloga novo ustanovljenega zavoda "KOMUNALNA UPRAVA VIDEM-
KRŠKO" so naslednje:

- 1) Izvrševanje remontnih del na stanovanjskih hišah, tudi izvrševanje oz. vzdrževanje in popraviljanje komunalnih naprav na območju LOMO Videm-Krško.
- 2) Upravljanje javne tehnične
- 3) Upravljanje tržnice ter sejnišča
- 4) Upravljanje stadiona
- 5) Skrb za pravilno delovanje vodovodnih naprav
- 6) Upravljanje kopališč in pogrebnega zavoda
- 7) Upravljanje pokopališč in pogrebnih cest ter potov
- 8) Upravljanje parkov, občinskih cest in potov, kopališč, pokopališč, pogrebnega zavoda, za pravilno delovanje vodovodnih naprav, kanalizacije in javne razsvetljave.
- 9) Skrb za pravilno delovanje kanalizacije
- 10) Upravljanje javne razsvetljave

III.

Novo ustanovljenemu zavodu se podeljujejo osnovna sredstva v višini 1.000.000.- din (en milijon), obratna sredstva pa določila naknadno.

IV.

Zavod "Komunalna uprava Videm-Krško" ima

- 1) Sklad za nagrade,
- 2) Sklad za nadomestitev in dopolnitev

Komunalna uprava Videm-Krško

Ljudski odbor mestne občine Videm-Krško, katere predsednik je bil takrat Jože Kukovičič, je 26. februarja 1954 izdal odločbo o ustanovitvi finančno samostojnega zavoda pod imenom »Komunalna uprava Videm-Krško«. V odločbi št. 410/54 je med drugim zapisano, da je sedež novoustanovljenega zavoda na Valvasorjevem nabrežju 4 v Krškem in da se mu podeljujejo osnovna sredstva v višini en milijon dinarjev. Zavod »Komunalna uprava Videm-Krško« je bil registriran za izvrševanje remontnih del na stanovanjskih hišah, za vzdrževanje in popraviljanje komunalnih naprav, za upravljanje javne tehnične, tržnice, sejmišča, stadiona, parkov, občinskih cest in potov, kopališč, pokopališč, pogrebnega zavoda, za pravilno delovanje vodovodnih naprav, kanalizacije in javne razsvetljave. Za njenega prvega upravnika je bil imenovan Branko Voglar, ki je bil podrejen Gospodarskemu svetu LOMO Videm-Krško. V Komunalni upravi Videm-Krško je bilo dvanajst redno zaposlenih (upravnik, knjigovodja, administrator, dva kvalificirana in trije nakvalificirani delavci za remontni oddelek, trije cestarji, šofer avtomehanik) ter trije honorarni delavci (grobar, ena honorarna moč pri tehnični in ena pri tržnici).

Komunalna uprava je v letu 1956 začela graditi prvi mestni vodovod na Videm-Krškem, leto kasneje kanalizacijo v starem Krškem in še leto zatem kanalizacijo na Vidmu. Takratna občina Senovo je za potrebe Senovega in Brestanice zgradila nov vodovod z zajetjem pod Bohorjem. Leto zatem naj bi se njena Komunalna uprava osamosvojila in postala podjetje.

5. maja 1960 je Občinski ljudski odbor Videm-Krško, na podlagi zahtevka Komunalne uprave Videm-Krško dne 9. aprila izdal odločbo, da se v register finančno samostojnih

1965 - 1971

V Crikvenici - leta 1967,
direktor Srečko Letonja

Zavod za komunalno dejavnost Krško

Krška občinska skupščina je 25. februarja 1965 sprejela sklep, da se Komunalna uprava Krško preimenuje v Zavod za komunalno dejavnost Krško in spremeni predmet poslovanja. O tem so se 19. marca izrekli tudi zaposleni na seji delovne skupnosti. Leto dni po preimenovanju so ustanovili svojo prvo poslovno enoto upravljanja s stanovanjskimi hišami v družbeni lasti, na novo pa so prijavili še smetarsko službo, opravljanje uslug obrtne stroke vodovodnega inštalaterstva ter vrtnarstvo in prodajo vseh vrst cvetic, zelenjave in izdelovanje vencev.

Zavod je leta 1966 na več krajih postavil lične posode za odlaganje odpadkov z namenom, da bi občani, posebno pa šolarji, vanje metali odpadke. Ob tem je pozval občane, da upoštevajo dobro namero in skrb Zavoda za čistočo.

Krajevne skupnosti so po občini začele prevzemati v upravljanje krajevne vodovode, pokopališča, krajevne poti in sejmišča. V Krškem je bilo do takrat oskrbljeno z vodo samo novo stanovanjsko naselje s bloki in s stolpiči. Kasneje je s pomočjo samoprispevka občanov, ki so krili iz svojih žepov tudi nad dve tretjini stroškov, pritekla voda še v druge hiše. Občani so bili ob tem dolžni izkopati še po šest do sedem metrov cevododa. Kljub temu so se okvare na vodovodu - tudi zaradi slabih črpalk - stalno ponavljale. »Motnje priznavamo in se vsem porabnikom vode opravičujemo. Največ jih povzročata direktno črpanje v omrežje. Zaradi nestalnega tlaka prihaja večkrat do ozkih grl in okvar.« Tako se je v Dolenjskem listu konec leta 1967 porabnikom vode opravičil direktor Srečko Letonja. Že sredi leta 1968 je Občinska skupščina sprejela sklep o uvedbi prisilne uprave v Zavodu. Prisilna uprava je bila določena za obdobje šestih mesecev in je zahtevala

razrešitev direktorja. Za prisilnega upravitelja je bil imenovan Franc Kovačič. Razlog naj bi bila neurejenost poslovanja in to, da že več let ni obstajala zadovoljiva organizacija in koordinacija dela. Knjigovodstvo je bilo vodeno površno in nepravilno. Zavod ni sproti vodil točnega seznama dolžnikov in upnikov, kar je odpiralo velike možnosti za poneverbe. Kljub temu Zavod ni posloval negativno. Zaposleni so se prisilni upravi uprli ter podpisali peticijo. Zapletlo se je tudi na Okrožnem gospodarskem sodišču v Celju, kjer več kot dve leti niso našli pravnih osnov za takšen ukrep. Srečko Letonja je bil zato s strani zaposlenih še enkrat imenovan za direktorja, brez soglasja ustanovitelja - Občine, ki je zanj izdala negativno mnenje. Kasneje je bil imenovan za vršilca dolžnosti in bil zamenjan šele konec leta 1971. Takrat je kot direktor nastopil nekdanji obrtnik Branimir Vodopivec. V prijavi za zaposlitev je navedel, da ob izvolitvi prenaša v Zavod vse svoje stroje, sklenjene in nedokončane posle, zato je zahteval tudi prezaopslitev vseh svojih 25 delavcev.

ZAVOD ZA KOMUNALNO DEJAVNOST
KRŠKO

OKROŽNO GOSPODARSKO SODIŠČE V CELJU

Štev. 44/6
Datum: 25.2.1966

Okrožna poslovna enota (ročna) 1.5
Izvešan z (s) 1056 v 1
Sedeži (vse) 4
Poslovanje se vodi arhivirano na recepts
Pisane in tiskane: 5 v
Prijavitelj: Vili Videnič

ZADEVA: vpis poslovne enote v register, predlog.

3. odločbo občinske skupštine Krško št. 1-402-10/66 z dne 27.1.1966 in sklepa seje delavskega sveta zavoda z dne 10.2.1966 je bil v okviru zavoda ustanovljena poslovna enota za upravljanje stanovaljskih hiš v družbeni lastnini.

Zato priglašamo vpis te enote v register zavodov.

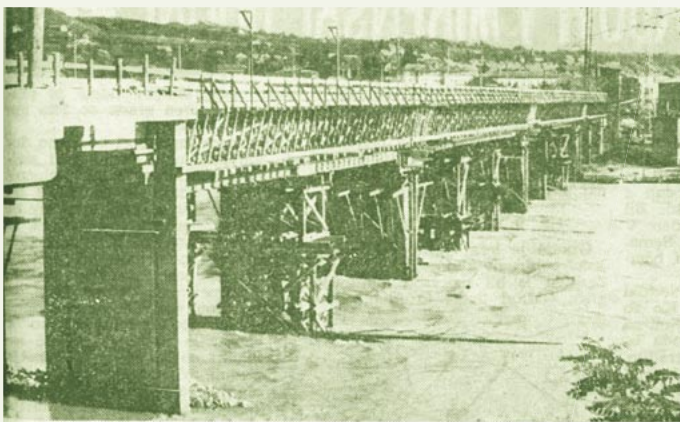
1. Ime in sedež poslovne enote: "POSLOVNA ENOTA ZA UPRAVLJANJE STANOVALJSKIH HIŠ V DRUŽBENI LASTNINI."
2. Dejavnost enote: "UPRAVLJANJE, GOSPODARSTVENJE IN VEDRŠEVANJE STANOVALJSKIH HIŠ V DRUŽBENI LASTNINI."
3. Ime in sedež zavoda v širši skupini je enota: "ZAVOD ZA KOMUNALNO DEJAVNOST KRŠKO, ŠOFERSKA ULICA ŠTE 1."
4. Vodja poslovne enote: "Do raspisa in sosedbe delovnega mesta ŠOTLER Roman."
5. Za poslovno enoto podpisujejo isti podpisniki kot za zavod.
6. Medsebojni odnosi med enoto in zavodom se urejajo a statutom zavoda.

Pripominjamo, da vam statuta zavoda ohranja prepis njegovih odločb a katerimi se urejajo medsebojni odnosi ne moremo do-
staviti, ker se te spreembe šele pripravljajo.
Prosimo, da priglasitev izvršite dispanje, da bo enota lahko
prigleda z delom.

Priloge: sklep DS, odločbo skup-
štine in sklep o in-
stanovalju vodje

Dirktor:
Letonja Srečko

ZAVOD ZA KOMUNALNO DEJAVNOST
KRŠKO

KRSKI MOST V LESENEM OKLEPU. Novi most čez Savo v Krškem je največja gradnja v tej občini. Pretekli teden so delavci PIONIRJA zalili z betonom bodočo vez med obema bregovima Save (Foto: Vili Videnič, drugo mesto za fotografijo tedna, ORWO NP 18, 8, 1/125).

1972 - 1984

Komunalno stanovanjsko (stavbeno) podjetje Kostak Krško

Novoizvoljeni direktor Branimir Vodopivec se je zavezal, da se Zavod za komunalno dejavnost Krško preoblikuje in preimenuje, da bi lažje opravljal svoje delo in ne bi potreboval privolitev občinskih oblasti. Novo ime Komunalno stanovanjsko podjetje Krško, p.o. ali skrajšano Kostak Krško, p.o., Cesta krških žrtev 11, Krško, je izbral Janez Breskvar, ki je bil zunanji član delovne skupnosti. Prvi znak – emblema pa je izrisal Srečko Planinc, takrat zaposlen v podjetju kot geodet. Zavod je bil s sklepom skupščine občine Krško, št. 1-023-1/72, preimenovan 21. marca 1972. Tega leta je delovna organizacija dobila v upravljanje in vzdrževanje stanovanjski fond krške občine, okrepila pa je tudi svojo gradbeno skupino, zato se je število zaposlenih povečalo na 70.

Pisalo se je leto 1973, ko je Dolenjski list poročal, da so se redukcijam elektrike v Krškem pridružile še nevšečnosti zaradi pomanjkanja vode: »Delavci Kostaka so več dni popravljali počeno cev. Zaradi del na glavni mestni ulici so začasno preusmerili motorni promet po makadamu za Savo, tako da je bil del mesta nekaj dni dobesedno zavit v prašne oblake.«

1975. je bila ustanovljena Samoupravna stanovanjska skupnost, zato od 1. januarja tega leta podjetje Kostak ni več upravljalo in gospodarilo s stanovanjskim fondom občine Krško. Ponovno se je preimenovalo: firma delovne organizacije se je glasila KOSTAK, komunalno stavbeno podjetje Krško, ali skrajšano KOSTAK Krško.

V letu 1979 so začeli z urejanjem komunalne deponije v Spodnjem Starem gradu in kupili so stroj za teptanje smeti »Bomag«. Ker je bila takrat prepoved uvoza, so ga pripeljali kot

sejemski eksponat. Kasneje, po osemdesetem letu, je na novo deponijo začela voziti svoje odpadke tudi sevniška Komunala. Kostak je pred tem začel s čistilnimi deli na gradbišču nuklearne elektrarne, kjer je iz leta v leto zaposloval vse več ljudi, občasno tudi študente.

Pet let kasneje, 21. marca 1980, je bil v podjetju ob volitvah samoupravnih organov izveden referendum, na katerem so se odločili, da se občinska cestna služba, ki je bila organizirana pri IGM Sava in je štela 24 delavcev, pripoji Kostaku. To se je zgodilo 1. novembra. Telega leta je bilo tudi sklenjeno, da se enovita delovna organizacija organizira v tri delovne enote: DE Komunala, DE Gradbeništvo in obrt, DE Cesta ter skupne službe. Kupili so tudi hišo na Valvasorjevem nabrežju, v kateri so uredili svoj samski dom.

Branimirju Vodopivcu se je drugi direktorski mandat iztekel koncem leta 1979. Po tem obdobju je bil še dvakrat imenovan za vršilca dolžnosti. Kasneje ni več dobil pozitivnega mnenja o izpolnjevanju moralno-političnih kvalitet (ni bil namreč član ZKJ). Temeljno sodišče v Novem mestu je dne 18. 12. 1980 vpisalo spremembo z besedami: »... izbriše se dosedanji zastopnik Branimir Vodopivc in vpiše novi zastopnik or e Andrijašević, v. d. individualnega poslovodnega organa DO.«

Ogled kompaktorja Bomag v Ljubljani, 1978.

Kostakov izlet.
2. z desne v 1. stoječi vrsti direktor Branimir Vodopivc.

Proslava ob petindvajsetletnici.
Leto 1981.

Na tretjem razpisu za direktorja je bil potem izvoljen Jože Kos iz Celja, ki je svoj mandat nastopil 2. februarja 1981. Pod njegovim vodstvom so v krškem Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardelja proslavljali 25 let organizirane komunalne dejavnosti v krški občini, čeprav je bila ta v resnici že dve leti starejša. Proslavo so združili s počastitvijo še dveh jubilejev: 40 letnice ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda (OF) in 40 letnice vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti. Takrat je bilo v Kostaku zaposlenih že 230 delavcev. V slavnostnem govoru je direktor izpostavil dve prioritetni nalogi: postavitev dizel agregata in izgradnjo novega črpaljšča.

Leto zatem je Kostak zaključil z obnovo 1700 metrov vodovoda Brestanica – Senovo. Svoj vodovod, ki naj bi ga napajali iz treh virov, pa so si udarniško zgradili na Reštanju in Šedmu. Sredi leta 1982 je bil uspešno izveden referendum o sprejemu Samoupravnega sporazuma o združitvi delovne organizacije »Obrtni servisi« Krško. Tako so ti prenehali z delovanjem in vstopili v sestavo DO Kostak 1. januarja 1983 z vsem svojim premoženjem in 10 zaposlenimi. Tega leta je zaradi reorganizacije iz Kostaka odšlo 7 delavcev, ki so prešli v Cestno podjetje Novo mesto TOZD Vzdrževanje Krško. Kostak je prevzel v upravljanje še novozgrajeno tržnico na Vidmu.

Samoupravna komunalna interesna skupnost (SKIS) je poročala, da je bilo v tem letu v Stari vasi dokončano črpališče za prečrpavanje fekalij, naročena je bila študija za centralno čistilno napravo v Krškem, začeli so z deli na kanalizaciji od Leskovca proti Venišam v skupni dolžini 1180 metrov (da bi zaščitili podtalnico na Krškem polju pred fekalnim onesnaženjem), dokončan je bil tudi vodovod Brege v dolžini 1800 metrov.

Utrip novozgrajene tržnice na Vidmu, 1983.

1985 - 1994

Ukrep družbenega varstva in reorganizacija

Na predlog Družbenega pravobranilca samoupravljanja Dušana Dornika je Skupščina občine Krško po obravnavi v vseh treh zborih 25. aprila 1985 na seji Zbora združenega dela sprejela sklep o uvedbi začasnih ukrepov družbenega varstva v DO Komunalno stavbeno podjetje Kostak Krško. Razlog so bile bistvene motnje v samoupravnih odnosih. Podjetje ni izvedlo reorganizacije skladno z Zakonom o združenem delu in ni sprejelo sanacijskih ukrepov ter pravočasno izpeljalo uskladitev samoupravnih splošnih aktov z Zakonom o komunalnih dejavnostih. S tem je občinska skupščina razrešila takratnega vršilca dolžnosti individualnega poslovnega organa Branimirja Vodopivca (le-ta je bil za kratek čas po Jožetu Kosu ponovno imenovan), razpustila delavski svet in imenovala začasni kolegijski organ, ki ga je vodil Niko Žibret, v njem pa sta bila še Silvana Mozer in Janez Kalan. Začasni ukrep je bil uveden za leto dni. V tem obdobju so uredili finančno poslovanje in izpeljali vrsto ukrepov. 13. marca 1986 je bil izveden referendum o reorganizaciji v dve temeljni organizaciji združenega dela: TOZD Komunalne storitve, TOZD Gradbene in obrtne storitve ter v delovno skupnost skupnih služb DSSS. Sprejeta pa je bila tudi odločitev za selitev vseh dejavnosti na eno lokacijo v Žlapovec. Tega leta je Kostak prejel plaketo Civilne zaščite, ki jo je podelil Zvezni izvršni svet. Plaketo in listino je podpisal takratni predsednik ZIS Branko Mikulič. Novi v.d. in kasneje direktor podjetja pa je postal Roman Sotler.

V letu 1989 je prišlo na širšem Krškem polju zaradi daljšega in obilnejšega deževja do

onesnaženja pitne vode z nitrati. To je ugotovil Zavod za socialno medicino in higieno iz Novega mesta. V Kostaku so se lotili saniranja divjih odlagališč, ki jih je bilo v okolici obeh črpališč na Drnovem in Bregah kar osem. Občanom so dovažali pitno vodo, občina pa je začela izvajati strožje ukrepe za zaščito podtalnice.

Konec leta 1990 je vodstvo podjetja Kostak, komunalno stavbenega podjetja p.o., na novi lokaciji - Leskovški cesti 2/a v Krškem, prevzela Silvana Mozer. Delovna organizacija se je preoblikovala v enovito podjetje, saj temeljne organizacije združenega dela niso nikoli zaživele.

V letu 1993 je bilo v Kostaku že 260 zaposlenih, podjetje pa je opravljalo naslednje dejavnosti:

- oskrbo naselij z vodo, ki je obsegala zajemanje, čiščenje in odvajanje vode gospodinjstvom, industriji in drugim uporabnikom,
- odvajanje odpadnih in padavinskih voda iz naselij,
- vzdrževanje čistoče v naseljih, ki je obsegalo: čiščenje javnih površin, urejeno zbiranje, odvoz in odstranjevanje komunalnih odpadkov iz gospodinjstev, industrije in drugih uporabnikov teh storitev,
- urejanje pokopališč ter pokopališka in pogrebna dejavnost,
- urejanje in vzdrževanje trgov, ulic in cest v mestih in naseljih mestnega značaja, ki niso razvrščene med magistralne, regionalne in lokalne ceste,
- vzdrževanje in varstvo pomembnejših krajevnih poti za cestnoprometno povezavo v občini,
- upravljanje in vzdrževanje tržnic,
- nizko gradnjo in hidrogradnjo: rekonstrukcijo, modernizacijo in novogradnjo komunalnih cest, poti, ulic in trgov ter gradnjo, rekonstrukcijo in popravilo zunanjega vodovoda in kanalizacije, gradnjo drugih objektov nizke gradnje - gradnjo kanalov, platojev, jaškov in podobno,
- visoko gradnjo: popravilo, adaptacijo, rekonstrukcijo in gradnjo manjših stanovanjskih, gospodarskih in drugih stavb, instalacijska in zaključna dela v gradbeništvu - napeljava in popravilo notranje vodovodne, kanalizacijske in toplovodne instalacije ter fasadarska, keramičarska, stavbeno-kleparska in krovna dela,
- čiščenje proizvodnih in poslovnih prostorov,
- pranje, čiščenje in likanje perila ter oblačil (kemična čistilnica),
- storitve z gradbeno mehanizacijo (rovokopač, nakladalec, buldožer, greder, stroj za utrjevanje tamponskih del),
- prevoz blaga v cestnem prometu s tovornjakom (le s prostimi kapacitetami) ...

Začelo se je obdobje nabave novih strojev in mehanizacije ter priprav na predvideno privatizacijo.

Podelitev priznanj in jubilejnih nagrad.
Levo zgoraj: v. d. direktorja in direktor Roman Sotlar.

Ob obisku Radovana Gobca z ženo (v sredini slike).

Slovenije, kjer so prvič razvili prapor Komunalnega gospodarstva Slovenije.

V istem letu je začel z obsežno obnovo Kostanjevice na Krki in tako precej doprinesel k lepšemu praznovanju 750 letnice tega edinega slovenskega mesteca, ki leži na otoku v objemu reke Krke.

Kostak je nadaljeval s širitvijo gradbene dejavnosti, saj si je obetal večje posle pri gradnji hidroelektrarn na Savi in avtoceste. Najprej je od Pionirja v stečaju kupil proizvodne prostore in zemljišča v Veliki vasi, od propadle Agrafe stroje v gramoznici ter stroje v lasti Togrela in hkrati prevzel 58 zaposlenih v Togrelu, katerim naj bi se pridružilo še 53 bivših Agrafinih delavcev. V podjetje Togrel se je iz Kostaka prerazporedila celotna enota Gradne objektov s 33 zaposlenimi. Imenovali so tričlansko upravo, ki so jo sestavljali Silvana Mozer, Ivan Navoj in Stanislav Budič. Podjetje Togrel si je pozelelo tudi gradbeno podjetje Begrad iz Novega mesta, zato je prevzelo 50,23 % delež v Kostaku, ki ga je odkupilo od odškodninskega sklada in pooblaščenih investicijskih družb. Tu se je zapletlo, saj naj bi večinski lastnik hčerinske družbe Togrela (53%) pred tem postalo podjetje Osa iz Krške vasi oziroma njen naslednik GIP-o. Zaradi nestrinjanja z družbo Begrad in prekoračitve pooblastil, je morala oditi direktorica Silvana Mozer. Za vršilca dolžnosti je bil imenovan Ljubomir Munih, katerega je 1. januarja 2001 nasledil Božidar Resnik, izbran na razpisu med sedmimi kandidati. Sledile so številne tožbe in sodni spori. Na koncu se je na sodišču izkazala ničnost dokapitalizacije Togrela. Ta je spet prešel v popolno last Kostaka popolnoma upostošen. Začasna tričlanska uprava (Karel Vardijan, Stanislav Budič in Niko Žigante) je po ugotovitvi finančnega stanja morala že v prvem mesecu predlagati stečajni postopek. S tem je bila Kostaku povzročena neizmerna škoda, saj je bila tako ukinjena dejavnost visokih gradenj in s tem močno oteženo pridobivanje večjih poslov, ki so se nakazovali v Posavju.

Komunalijada 1998
Desno: direktorica Silvana Mozer

Dosedanji vodilni podjetja:

■ 1954-1960	Branko Voglar - upravnik
■ 1960-1964	Stanko Žigante - upravnik
■ 1964-1968	Srečko Letonja - direktor
■ 1968-1968	Franc Kovačič - prisilni upravitelj (le nekaj dni)
■ 1968-1971	Srečko Letonja - direktor in v.d. direktorja
■ 1971-1980	Branimir Vodopivec - direktor in v.d. direktorja (2x)
■ 1980-1981	Đorđe Andrijašević - v.d. direktorja
■ 1981-1985	Jože Kos - direktor
■ 1985-1985	Branimir Vodopivec - v.d. direktorja
■ 1985-1986	Niko Žibret, Silvan Mozer, Janez Kalan – začasni kolegijjski organ
■ 1986-1990	Roman Sotler - v.d. direktorja in direktor
■ 1990-2000	Silvana Mozer - v.d. direktorica in direktorica
■ 2000-2000	Ljubomir Munih - v.d. direktorja
■ 2001-	Božidar Resnik - direktor

Spremembe imena:

- 1954 - 1964 Komunalna uprava Videm-Krško
- 1964 - 1965 Komunalna uprava Krško
- 1965 - 1972 Zavod za komunalno dejavnost Krško
- 1972 - 1975 Komunalno stanovanjsko podjetje Kostak Krško
- 1975 - 1994 Kostak, komunalno stavbeno podjetje Krško, p.o.
- 1994 - 1997 Kostak, komunalno stavbeno podjetje, d.d.
- 1997 - Kostak, komunalno stavbeno podjetje, d.d.

Obnova Kostanjevice na Krki.

danes

kostak

Kostak danes

Danes je podjetje organizirano kot delniška družba, ki je po kriterijih Zakona o gospodarskih družbah opredeljeno kot velika delniška družba in opravlja dejavnosti lokalnih gospodarskih javnih služb in tržnih dejavnosti.

Gospodarske javne službe v občini opravljamo po pooblastilu Odloka o lokalnih gospodarskih javnih službah v občini Krško in so naslednje:

- zbiranje, čiščenje in distribucija vode,
- zbiranje in odlaganje komunalnih odpadkov,
- prečiščevanje in odvajanje odpadnih ter padavinskih voda,
- pokopališka - pogrebna dejavnost,
- urejanje in vzdrževanje javne tržnice.

Tržne dejavnosti so naslednje:

- tržne komunalne storitve (ogrevanje in ostale storitve po naročilu različnih investitorjev),
- vzdrževalna in čistilna dela (čiščenje in vzdrževanje v objektih Nuklearne elektrarne Krško in v drugih poslovnih objektih pravnih in fizičnih oseb),
- nizke gradnje (izgradnja in vzdrževanje komunalne in ostale infrastrukture; izgradnja, modernizacija in rekonstrukcija regionalnih in lokalnih cest, pločnikov in parkirišč; ureditev trgov, ulic, križišč in ostalih javnih površin; ureditev pokopališč; izvedba vseh vrst zemeljskih del; sanacija plazov; izvajanje vzdrževalnih del na segmentu cest, vzdrževanje parkov, nasadov in zelenic, ureditev in zasaditev javnih površin v občini Krško),
- trgovina (prodaja gradbenega in elektro materiala ter materiala za komunalne storitve, prodaja betonskih izdelkov).
- druge storitvene dejavnosti.

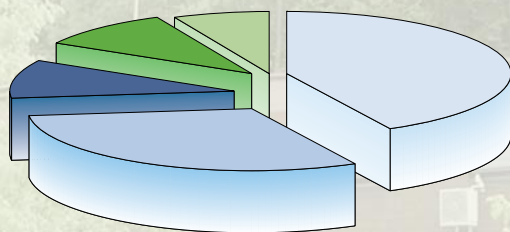
Lastniška struktura

Zaradi prodaje poslovno nepotrebne premoženja na kompleksu TOGREL in odločitve Beграда, da proda svoje delnice, je prišlo do sprememb v kapitalski strukturi osnovnega kapitala družbe KOSTAK, katera je bila dokončno potrjena s strani delničarjev družbe na 10. redni seji skupščine delniške družbe KOSTAK dne 28. 08. 2003, ko je le-ta med drugim sprejela sklep o zmanjšanju osnovnega kapitala družbe z umikom delnic.

Dokončna realizacija predhodno omenjenega sklepa bo izvedena po preteku šestmesečnega roka, ki teče od datuma objave sklepa v Uradnem listu, z ureditvijo prenosa lastninske pravice vrednostnih papirjev na nove imetnike (navadne imenske delnice) pri Centralni klirinško depotni družbi v Ljubljani.

Predvidena nova lastniška struktura:

- Občina Krško 43 %
- domači investitorji 30 %
- poslovodstvo 10 %
- tuji investitor 10 %
- mali delničarji 7 %

Organi družbe

Uprava

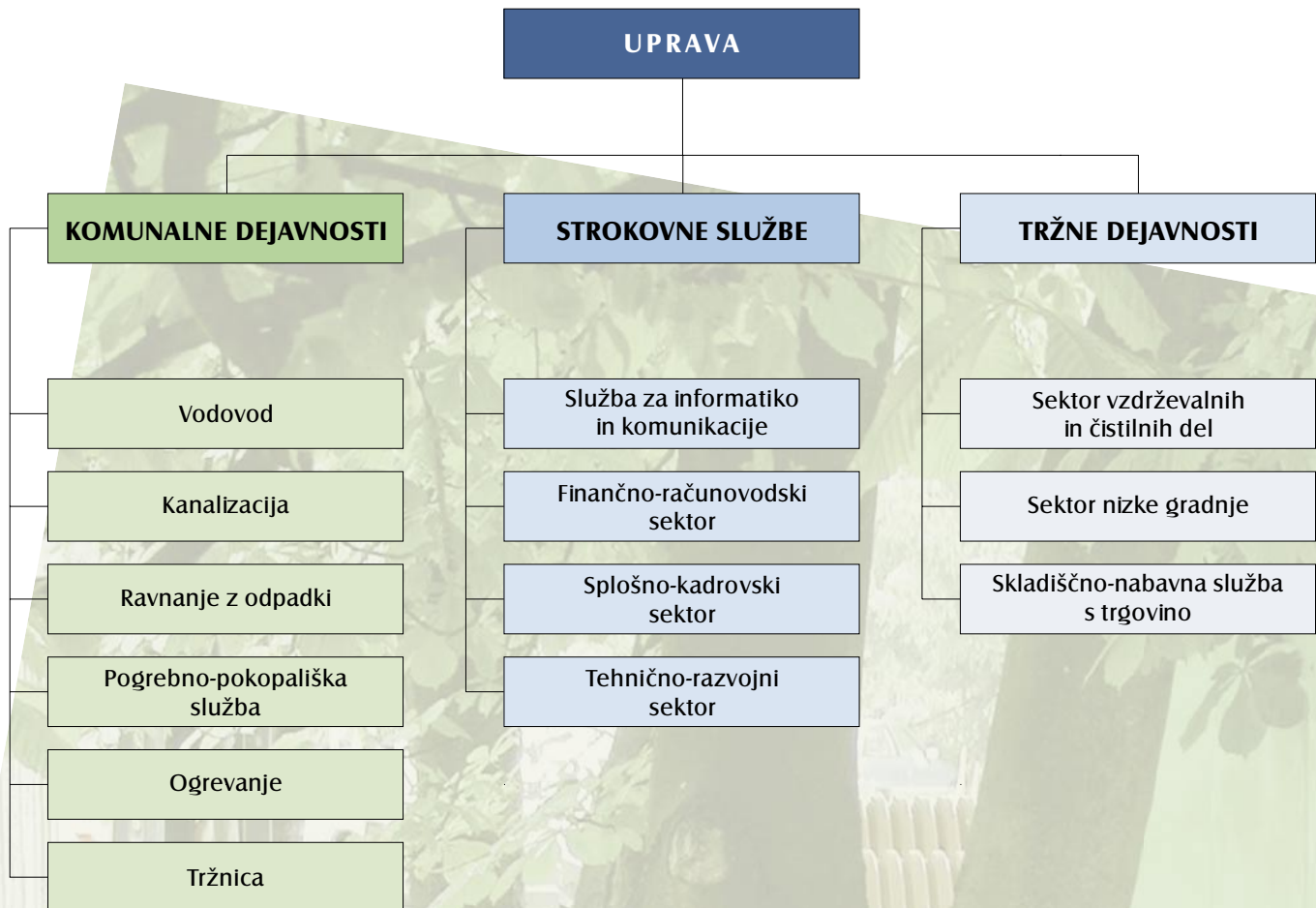
- družbo zastopa **direktor Božidar Resnik**, univerzitetni diplomirani inženir strojništva

Delavci s posebnimi pooblastili

- Miljenko Muha, univ. dipl. ekon. in politolog - **pomočnik direktorja**
- Jože Leskovar, univ. dipl. inž. rud. - **pomočnik direktorja za komunalne dejavnosti**
- Željko Horvat, univ. dipl. inž. gradb. - **vodja Tehnično razvojnega sektorja**
- Srečko Planinc, geod. tehn. - **vodja sektorja Komunala**
- Anica Topolovšek, dipl. ekon. - **vodja Finančno računovodskega sektorja**
- Elizabeta Cemič, univ. dipl. prav. - **vodja Splošno kadrovskega sektorja**
- Branko Lavrenčič, inž. gradb. - **vodja Službe za informatiko in komunikacije**
- Mojca Brinovec, prav. - **svetovalka za odnose z javnostmi**

- **predsednik nadzornega sveta družbe:** Franc Bogovič
- **namestnik predsednika:** Rudolf Mlinarič
- **člani:** Jadranka Gabrič, Wilhem Salzer, Franc Češnovar, Justin Pacek

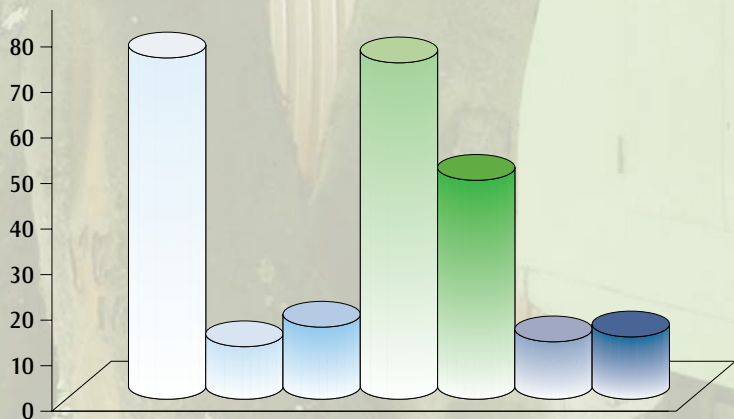
- **predsednik sveta delavcev:** Bojan Cizel
- **predsednik sindikata družbe:** Drago Hrvatič

Izobrazbena struktura

V letu 2003 je bilo na Kostaku zaposlenih 257 delavcev:

- I. stopnja izobrazbe
- II. stopnja izobrazbe
- III. stopnja izobrazbe
- IV. stopnja izobrazbe
- V. stopnja izobrazbe
- VI. stopnja izobrazbe
- VII. stopnja izobrazbe

dejavnosti

Izvajanje gospodarskih javnih služb

V okviru sektorja Komunale izvajamo:

- obvezne javne službe: zbiranje, čiščenje in distribucija vode; čiščenje in odvajanje odpadnih voda; odlaganje in predelava odpadkov,
 - izbirne javne službe: pogrebne storitve in vzdrževanje pokopališč; upravljanje tržnice, Z investicijami iz sredstev republiških taks za obremenjevanje vode, za katere bomo pridobili ustrezno odločbo Ministrstva za okolje, prostor in energijo, nadaljujemo s:
 - kanalizacijo Kostanjevica: priključitev obstoječe kanalizacije na novozgrajeni kolektor,
 - kanalizacijo Senovo - Brestanica: izgradnja čistilne naprave Brestanica,
 - kanalizacijo Krško: izgradnja kanalizacije v okoliških naseljih ter priključitev na skupno čistilno napravo Vipap Videm Krško, proizvodnja papirja in celuloze, d.d.
- Sredstva taks za obremenjevanje okolja bodo namenjena investicijam v sortiranje in predelavo odpadkov v Zbirnem centru za ravnanje z odpadki na lokaciji Spodnji Stari Grad in izgradnji objektov ter nabavi opreme za regijski koncept CEROD (Center za ravnanje z odpadki Dolenjske, Bele Krajine in Posavja).

Na področju izvajanja lokalnih gospodarskih javnih služb pričakujemo, da bo Občina Krško še v letošnjem letu uredila način izvajanja omenjenih dejavnosti, ki bo skladen z direktivami EU in veljavno zakonodajo ter podzakonskimi akti in predpisi lokalne skupnosti na omenjenem področju. Pospešiti je potrebno aktivnosti za podelitev večletnih koncesij, o čemer je Občinski svet Občine Krško že odločil s sklepi na svoji 9. seji dne 24. 7. 2003.

Vodooskrba

Dejavnost vodooskrbe pomeni zagotovitev zadostne količine kakovostne pitne vode vsem uporabnikom na iztočnih mestih. Upravljamo in vzdržujemo približno 500 km vodovodnega omrežja s stotimi različnimi objekti kot so zajetja, črpališča, prečrpališča in vodohrani. V upravljanju so vodovodni sistemi Krško, Zdole, Dolenja vas, Senovo - Brestanica, Kostanjevica, Veliki Trn, Raka in Podbočje, s katerimi se oskrbuje okoli 80 % prebivalstva občine Krško.

Na vseh objektih za vodooskrbo v občini je uvedena telemetrija. Z njeno pomočjo nadziramo in po potrebi daljinsko krmilimo preko radijskih zvez ter GSM-a vse pomembnejše objekte: črpališča in vodohrane.

Zagotavljanje kakovosti pitne vode izvajamo skladno s Pravilnikom o ustreznosti pitne vode po sistemu HACCAP (Hazard Analysis Critical Control Points), ki je osnova sodobnega pristopa pri zagotavljanju varnih živil. Določa načine kontrole in prepoznava kritične kontrolne točke ter je vključen tudi v sistem evropske zakonodaje z direktivo oz. smernico 93/43 EEC.

Ravnanje z odpadki

Izvajamo zbiranje in odvoz komunalnih odpadkov v vseh 16 krajevnih skupnostih v občini Krško. Zbrani odpadki se odlagajo v Zbirnem centru na lokaciji v Spodnjem Starem Gradu, ki se odpre v sklopu praznovanja 50 letnice Kostaka ob prisotnosti ministra mag. Janeza Kopača in župana občine Krško Franca Bogoviča. Center predstavlja temelj k izgradnji sistema ločenega zbiranja odpadkov. Vključuje sprejemni plato s tehniko, nadstrešnico za obdelavo, prostor za skladiščenje ločeno zbranih frakcij odpadkov ter plato za kompostiranje. Za zbiranje komunalnih odpadkov se uporabljajo izključno predpisane standardizirane tipske posode in zabojniki. Na območju občine Krško je postavljenih 120 ekoloških otokov. Pristopili smo k izgradnji sortirne linije in prekladalne postaje, za kar smo z občino pridobili tudi nepovratna sredstva države.

Planiramo ustanovitev hčerinskih podjetij na področju ravnanja z odpadki, kar bo zahtevalo tudi kapitalski vložek.

Odvajanje odplak

Dejavnost odvajanja odplak predstavlja odvajanje odpadnih fekalnih in meteornih voda, v kolikor te ni možno odvesti v odprte kanale oziroma vodotoke, in sicer od zbirnega jaška po glavnih kolektorjih preko čistilne naprave v vodotoke.

Upravljamo in vzdržujemo približno 110 km kanalizacijskega omrežja s različnimi objekti:

■ Črpališča:

Stara vas
Veniše
Žadovinek
Kostanjevica

■ Usedalnika:

Žadovinek
Podbočje
Kostanjevica
Podbočje

■ Kanalizacijski sistemi:

Krško
Senovo – Brestanica

V letu 2003 je bila zgrajena prva čistilna naprava v Kostanjevici in kupljeno novo večnamensko vozilo, ki je namenjeno čiščenju kanalskih sistemov, praznjenju greznic, sifonov, kuhinjskih lovilcev maščob, praznjenju odvečnega mulja, malih čistilnih naprav. Poteka izgradnja druge čistilne naprave na območju Občine Krško, v Brestanici. S pomočjo ISPA sredstev poteka projektiranje in izgradnja kanalizacije Krško in predvidena priključitev komunalnih voda na čistilno napravo Vipav.

Kot upravljalci javne kanalizacije prioriteto razmišljamo o vzdrževanju in obnovi obstoječih kolektorjev. Zaradi narave dela in znanja, ki je na tem področju, pa smo vpeti in angažirani na vseh razvojnih nalogah graditve kanalskih povezav in gradnje čistilne naprave.

Tržnica

Smo upravljalci nadkritih in odprtih tržničnih površin ter skupnih prostorov na tržnici Krško, tik ob železniški progi in lani zgrajeni cestni obvoznici. Na tržnici poteka prodaja tekstilnega blaga, izdelkov domače obrti, domačih proizvodov branjev, sveč, darilnega programa ter blaga, značilnega za posamezna obdobja v letu: cvetje ob dnevu spomina na mrtve, smreke, sadike cvetja in zelenjave itn.

Pogrebne storitve

Smo tudi izvajalci pokopališke in pogrebne dejavnosti. Upravljamo s pokopališči v Krškem, v določeni meri tudi v Leskovcu, na Senovem in v Brestanici. Izvajanje pogrebne dejavnosti v občini in širše močno ovira neustrezna regulativa v odlokih in nespoštovanje zakonodaje.

dejavnosti

Tržne dejavnosti

Komunalne storitve

- ogrevanje (ogrevanje za stanovanjske soseske, katerih večinski upravljalca večstanovanjskih blokov je podjetje VIDOM, d.o.o.. Na osnovi medsebojno sklenjene pogodbe s slednjim izvajamo storitve ogrevanja s sedmimi kurilnicami v občini Krško: s Kolodvorsko, Cankarjevo, Pod Goro, Cesto prvih borcev v Brestanici, z Elektraniško Brestanico ter s kurilnicama Raka in Koprivnica. Izdelali smo energetski pregled in pripravili predloge za varčnejši način ogrevanja);
- ostale komunalne storitve po naročilu različnih investitorjev, ki so fizične ali pa pravne osebe (npr. izvedba vodovodno montažnih del, čiščenje greznic);
- geodetske storitve (izdaja soglasij in pogojev k soglasjem ter posnetki komunalne infrastrukture);
- projektiranje.

Sektor nizke gradnje

Njegove dejavnosti so naslednje: izgradnja komunalne ali ostale infrastrukture; izgradnja modernizacija in rekonstrukcija regionalnih ter lokalnih cest, pločnikov, parkirišč; ureditev trgov, ulic, križišč in ostalih javnih površin; ureditev pokopališč; izvedba vseh vrst zemeljskih del; sanacija plazov, izvajanje vzdrževalnih del na segmentu cest; rušenje objektov; izvajanje zimske službe; razni izkopi ...

Pomembnejši naročniki so Občina Krško, Vipap Krško, NE Krško, Numip Krško, DDC Ljubljana, KOP Brežice, NIVO Celje, IBE Ljubljana, GRADIS Ljubljana, Primorje Ajdovščina, Droga Portorož, SCT Ljubljana, CGP Novo mesto, Občina Šentjernej, Rudnik Senovo, Telekom Novo mesto ...

Obdržali in izvajali bomo dejavnost nizkih gradenj ter v okviru le-te predvsem gradnjo komunalne infrastrukture, posebej kot izvajalci internih storitev za Sektor Komunalna. Usmeritev dejavnosti bo tako kvalitetnejša in predvsem specializirana za izvajanje zahtevnejših del na področju nizkih gradenj. V ta namen bo potrebno angažiranje ustreznih kadrov, ki bodo omogočili usposobitev segmenta nizkih gradenj za opravljanje kvalitetnejših in zahtevnejših del. Za doseganje dobrih poslovnih rezultatov na področju nizkih gradenj pa bo potrebno vzpostaviti boljše sodelovanje s sorodnimi družbami.

Vzdrževalna in čistilna dela

Največji del aktivnosti s področja opravljanja tržnih dejavnosti izvajamo za dolgoročnega poslovnega partnerja Nuklearno elektrarno Krško in takšna je tudi nadaljnja strategija opravljanja dejavnosti čiščenja in vzdrževanja. Dejavnosti sektorja se izvajajo predvsem v prostorih NE Krško:

- čiščenje poslovnih prostorov (primarnih in sekundarnih) ter zunanjih površin,
- vzdrževalna dela,
- gradbeno vzdrževalna dela,
- dobava pitne in tehnološke vode,
- administrativna dela in pomožna dela v kuhinji.

Večji dosežki:

- čiščenje kondenzatorjev in izmenjevalcev,
- izvedena dela čiščenja med Remontom NE Krško,
- dekontaminacija opreme in podporne plošče starih uparjalnikov v zgradbi MPB,
- kemično in globinsko čiščenje poslovnih prostorov Nuklearne elektrarne.

Dolgoročni partnerski odnosi z naročnikom ter ustreznost kvaliteta in učinkovitost poslovanja bodo osnova za delo tudi v bodoče.

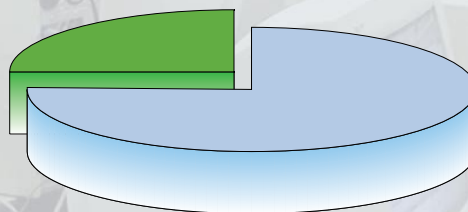
Trgovina

Ustanovitev trgovine je vezana na prodajo ustreznega materiala za izgradnjo infrastrukturnih vodov komunalnih dejavnosti (gradbenega in elektro materiala, materiala za komunalne storitve) ter na prodajo betonskih izdelkov. Obseg prodaje v trgovini bomo skušali povečati z razširitvijo artiklov tudi na druga področja. Trgovinska dejavnost se opravlja kot trgovina na debelo in na drobno. Prodaja se izvaja na 50 m² prodajnih površin, na voljo pa je še približno 100 m² zaprtega in 900 m² odprtega skladiščnega prostora. Prodajalna je bila letos prenovljena in organizirana na samopostrežen način, strankam pa pri izbiri pomaga strokovno usposobljen prodajalec.

Prodajni program obsega:

- vodovodni material in material za kanalizacije,
- elektro-instalcijski material,
- ogrevalno tehniko,
- orodja.

Predvidevamo, da bo dejavnost trgovine prvič od njene registracije vodena na treh področjih: maloprodaji, veleprodaji in trgovini v tranzitu.

Ustvarjeni čisti prihodi od prodaje v letu 2003:

- gospodarske javne službe 76 % (oskrba z vodo 8,1 %, odvajanje odplak 3 %, ravnanje z odpadki 8 %, pogrebna in pokopališka dejavnost 1,3 %, vzdrževanje tržnice 0,2 %, tarifni sistem 3,4 %)
- tržne dejavnosti 24 % (gradbeništvo 49 %, vzdrževalna in čistilna dela 15 %, ostalo 12 %)

Razvojne in druge aktivnosti

Razvojne aktivnosti izvajamo v vsaki enoti družbe posebej, saj nas neizprosni trg in zakonska regulativa silita v nenehno izboljševanje in racionalizacijo dela. Ob tem je izpostavljen servis oziroma logistika osnovnih dejavnosti podjetja: vzdrževanje in servisiranje avtoestrojnega parka, orodja in opreme, zavarovanje nepremičnin in premičnin v lasti družbe ter sredstev v upravljanju, strokovne naloge varstva in zdravja pri delu ter požarne varnosti, varovanje premoženja, vzdrževanje in razvoj telemetrije, merilno regulacijske opreme in sistema komunikacij, spremljanje in analiziranje porabe energije ter drugih fizičnih in finančnih kazalcev posameznih dejavnosti, sodelovanje ali vodenje projektov s področja investicij ter uvajanje sistema kakovosti skladno s standardom ISO 9001, 2000 in 14000. Večino projektov izvajamo z razpoložljivimi kadri znotraj družbe, pri nekaterih, predvsem pri investicijskih, pa sodelujemo tudi z zunanjimi izvajalci. Uvajamo elektronsko arhiviranje ter obdelavo dokumentov, kontroling kot informacijsko-računovodsko podporo poslovodstvu, projektno vodenje ...

Izobraževanje

Izobraževanje zaposlenih in pridobivanje strokovnih znanj poteka zaradi spreminjanja veljavne zakonodaje in usklajevanja le-te z direktivami EU na posameznih delovnih področjih ter zaradi uvajanja tehnoloških izboljšav, ki jih zahtevajo potrebe delovnega procesa, pri zunanjih izvajalcih verificiranih izobraževalnih programov. Za zaposlene v Kostaku je organiziranih tudi več internih izobraževanj in tečajev, na primer tečaji iz uporabe programske opreme Microsoft Office 2000, organiziramo in izvajamo pa tudi ECDL izobraževanja v lastni računalniški učilnici. Evropsko računalniško spričevalo ECDL (European Computer Driving Licence) ima opravljenih 7 delavcev. Nekatera izobraževanja izvajamo tudi za zunanje naročnike.

Cilj izobraževalne politike je trenutno usmerjen na izpopolnjevanje notranjih kadrov in vzpodbujanje zaposlenih k pridobivanju novih znanj ter sledenju spremembam in novim zahtevam delovnih procesov. Prav tako družba nudi praktično izobraževanje dijakom in študentom, ki opravljajo v družbi obvezno šolsko prakso, v skladu z izobraževalnimi programi ali deli preko študentskega servisa, ki so v poslovnem interesu podjetja. Zaposleni v podjetju so ogledalo družbe navzven, zato dajemo velik poudarek njihovemu izobraževanju. Finančno bomo podpirali izobraževanja zaposlenih za pridobitev strokovne izobrazbe in dodatnih znanj. Vključeni smo v Štipendijsko fundacijo Adama Bohoriča. Z večanjem kapitala znanja v družbi sledimo trendom okolja in družbe, v kateri živimo.

družba in okolje

Zavedamo se, da smo pri svojem delu močno povezani in soodvisni z okoljem, v katerem živimo in delamo. Uresničiti želimo svojo vizijo - ustvariti kupcem in okolju prijazno podjetje. Zato s sponzorskimi in donacijskimi prispevki spodbujamo vrsto družbenih dejavnosti in prispevamo k boljšim medčloveškim odnosom med ljudmi. S tem gradimo svojo prepoznavnost v okolju in krepimo zadovoljstvo porabnikov naših storitev, posledično pa povečujemo poslovno uspešnost.

Vloga podjetja v okolju je izredno pomembna predvsem pri ohranjanju okolja in narave. Zavedamo se, kako zelo je uspeh odvisen od zavesti ljudi, zato namenoma prevzemamo tudi pomembno mesto pri izobraževanju in ozaveščanju širše javnosti. Še večji poudarek kot do sedaj želimo nameniti sodelovanju z osnovnimi šolami. Vsem šolam v občini Krško bomo ponudili brezplačno namestitvev in odvoz kontejnerjev za zbiranje starega papirja, pločevink, plastenk ... Sodelovali bomo pri akciji zbiranja pokrovčkov, katere namen je navajanje otrok na ločeno zbiranje odpadkov. Organizirali bomo dneve odprtih vrat in sodelovali pri naravoslovnih dnevih ter spodbujali ostale aktivnosti, naravnane v naravovarstvo in ohranjanje okolja.

strategija

Nadaljevali bomo poslovanje v skladu z vizijo in zastavljenimi cilji!

Vizija družbe Kostak, d.d., je ustvariti strankam in okolju prijazno podjetje. Med seboj dopolnjujoče se dejavnosti na področju komunale, gradbenih in drugih storitev želimo opravljati kakovostno in zanesljivo ter si s tem zagotavljati konkurenčno prednost na trgu. S sklepanjem dolgoročnih partnerstev doma in v tujini je naš cilj dosegti rezultate, primerljive z rezultati uspešnih evropskih družb.

Ob upoštevanju sodobnih zahtev s področja varstva okolja je poslanstvo podjetja zagotavljati zadovoljstvo strank, zaposlenih in lastnikov. Zavedamo se, da lahko to dosežemo le z razvijanjem ustrezne kulture organizacije in njenih vrednot ter s stalno sposobnostjo prilagajanja spremembam na področjih lastništva, asortimana, trga, tehnologije in zakonskih zahtev.

Zastavljeni cilji:

- povečati učinkovitost in uspešnost poslovanja,
- zagotoviti nemoteno in racionalno poslovanje družbe ter doseči uravnoteženo poslovanje vsake dejavnosti posebej,
- povečati kvaliteto izvajanja komunalnih in drugih storitev v skladu z mednarodnimi standardi kakovosti,
- pridobiti v dolgoročno izvajanje vse gospodarske javne službe, ki so kot take opredeljene v veljavnih Odlokih Občine Krško,
- preko medijev in drugih načinov obveščanja dvigniti okoljsko zavest občanov, skup-

no skrbeti za čisto pitno vodo in pravilno gospodarjenje z odpadki,

- pridobiti v dolgoročno izvajanje storitve vzdrževanja in čiščenja poslovnih ter proizvodnih prostorov v Nuklearni elektrarni Krško in v drugih družbah oz. ustanovah na območju Posavja,
- razvijati specifično dejavnost izgradnje gospodarske infrastrukture na področju izvajanja dejavnosti nizkih gradenj in s tem doseči čim večji tržni delež,
- na področju elektronskega poslovanja ostati okolju prepoznavna družba,
- na področju informatike nadaljevati s posodabljanjem systemske in aplikativne programske opreme ter z usposabljanjem zaposlenih omogočiti njeno učinkovitejšo uporabo,
- podpirati izobraževanje in s tem izboljšati izobrazbeno strukturo zaposlenih,
- dolgoročno sodelovati oz. se povezovati s podjetji, ki opravljajo sorodne ali dopolnjujoče dejavnosti in s tem vzpodbujati lastni razvoj ter uvajanje novih znanj s ciljem uveljavljanja na trgu. V Kostaku smo zastavili razvojni program ravnanja z odpadki v občini

**Če delaš danes tako kot včeraj, nimaš vizije,
in če nisi pripravljen trdo delati, te jutri več ne bo.
Zato je strokovno, vestno in odgovorno delo naše vodilo.**

Kostak, d.d.

Sodelovanje z osnovnimi šolami

Krško. Pričeli smo s postopnim uvajanjem ločenega zbiranja odpadkov. Prve korake smo izvedli že pred leti, danes pa je celotna občina vključena v sistem ločenega zbiranja odpadkov.

Glavni cilji ločenega zbiranja odpadkov so:

- zbiranje ostalih odpadkov in vključitev vseh gospodinjstev v občini Krško,
- zbiranje bioloških odpadkov v urbanih naseljih,
- zbiranje ločeno zbranih frakcij komunalnih odpadkov na zbirnih mestih v naseljih,
- zbiranje kosovnih in nevarnih odpadkov iz gospodinjstev,
- zbiranje ločeno zbranih frakcij komunalnih odpadkov na ekoloških otokih v industriji, obrti in ustanovah,
- odvoz minimalnih količin odpadkov na odlagališče Zbirnega centra Spodnji Stari grad.

Ti ukrepi omogočajo bistveno zmanjšanje deponiranih količin. Ker je za to potrebno dobro informiranje občanov in delo z javnostjo, bo možna le postopna uvedba novega sistema ločenega zbiranja odpadkov z velikimi aktivnostmi na področju obveščanja uporabnikov. Ločeno zbiranje odpadkov je mogoče izvesti le z ustrezno pripravo in s postopnim uvajanjem sistema.

Sodelovanje s šolami

K vsaki osnovni šoli so postavljeni ekološki otoki oziroma posode za odpadke, v katere otroci ločeno odlagajo biološke odpadke, papir, steklo, plastenke, pločevinke,...

Naš smoter je pomagati in sodelovati pri organizaciji ekoloških krožkov, katerih se učenci

udeležujejo pod mentorstvom učiteljev in znanje posredujejo staršem.

Pri teh urah učenci spoznavajo, kako odpadki nastajajo, kako se jim izogniti, kako jih predelovati, obdelovati, ponovno uporabiti. Skupaj z mentorji skušajo izdelati recikrirani papir, ki ga kasneje lahko sami koristno uporabijo. Pripravljajo kompost iz bioloških odpadkov, ki se zberejo v učilnicah ali nastanejo v šolski kuhinji, iz pokošenih ostankov trave iz okolice šole, odpadkov s šolskega vrta, ostankov vej, grmičevja, cvetličnih gred... Mentorji spodbujajo učence, da pripravijo kompost tudi doma skupaj s starši.

V naravovarstvenih krožkih po šolah se organizirajo ekološke ure, kjer učenci pišejo, rišejo in se pogovarjajo o obravnavani problematiki. Omogočamo tudi krajše ekskurzije, ogledе objektov in naprav na področju varovanja okolja (čistilne naprave, zbirni centri, črpališča pitne vode ...) V bodoče se bomo še bolj potrudili in otrokom ter njihovim mentorjem omogočili naravoslovne delavnice, več predavanj, izlete, dneve odprtih vrat, kjer lahko spoznavajo naše dejavnosti, med drugim tudi usposabljanje za elektronsko poslovanje. Zaznali smo, da po šolah poteka veliko aktivnosti za izboljšanje odnosa do okolja in da mentorji posvečajo tej temi veliko pozornosti. Nekaterе šole pri tem še posebej izstopajo. Osnovna šola Senovo je pridobila Eko zastavo in postala prava Ekošola. Zbrali so največ odpadnega papirja, posneli Eko film, sodelovali na Eko bazarju v Ljubljani, izbirali Eko lepoticó in izvajali še vrsto aktivnosti. V predhodnem letu je bila Osnovna šola Raka pobudnik akcije zbiranja plastičnih in kovinskih zamaškov. Pokrovčke so zbirale štiri šole in jih skupaj zbrale kar celo tono! Za zaključek dobrega sodelovanja, nagrado učencem in vzpodbudo za še tesnejše in prepotrebno sodelovanje smo 23. 6. 2003 organizirali izlet za 90 učencev z vseh devetih osnovnih šol naše občine, ki so se na področju ohranjanja okolja še posebej izkazali. Dva avtobusa sta odpeljala proti Vrhniki, kjer smo si ogledali Zbirni center za ločeno zbiranje odpadkov, Luko Koper in njihov sistem ravnanja z odpadki ter praktični prikaz kompostiranja. Na koncu pa smo v veliko veselje otrok zaplavalí v portoroškem morju.

Ob tej priliki se zahvaljujemo vsem mentorjem in otrokom na osnovnih šolah v občini Krško, ki nam pri tem delu veliko pomagajo, posredno osveščajo javnost in vnašajo veselje ter dodaten zagon.

Hvala!

**Kdor se že v zgodnjem otroštvu nauči,
kako se lahko izogné nastajanju nepotrebnih odpadkov
in kako se mora obnašati do okolja,
se bo v kasnejših letih razvil v kritičnega uporabnika.**

Podpis eko listine v Osnovni šoli XIV. Divizije Senovo

Kostak je bil dne 23. maja 2002 častno povabljen na slovesen podpis EKO LISTINE Osnovne šole XIV. divizije Senovo, kateri je zanj predstavljal še zadnji korak pred vstopom v družino EKO ŠOL in podelitvijo EKO ZASTAVE.

Projekt »EKOŠOLA NAČIN ŽIVLJENJA« je mednarodni program, ki načrtno in celostno uvaja okoljsko vzgojo v osnovne in srednje šole. Projekt teče v okviru Evropske fundacije za okoljsko izobraževanje in ozaveščanje. Predstavniki evropske fundacije za Slovenijo je Društvo za okoljevarstveno vzgojo DOVES. V projekt je dejavno vključeno tudi Slovensko ekološko gibanje. Osnovni namen projekta ni le ozaveščanje mladih, ampak poskus vnesti v pouk poleg znanja o okolju predvsem vzgojo o okolju in za okolje. V vsako šolo prinaša sveženj novih zamisli in pobud, kako še bolj obogatiti potek in obšolske dejavnosti. Mladim pomaga graditi čustven in strokoven odnos do zmogljivosti okolja. Namenjen je povezovanju ciljev okoljske vzgoje in posameznih dejavnosti med šolami v Sloveniji in vostalih državah Evrope in sveta. S tem postaja pomembno in potrebno sodelovanje med različnimi šolami, kulturami in navadami, ki jih je prinesel čas in razvoj ob dejstvu, da skrb za okolje in varovanje narave ne pozna meja. Sodelujejo učenci, učitelji, vodstvo šole, svet šole in svet staršev skupaj s predstavniki lokalnih oblasti.

Trenutno je vključenih v projekt 85 slovenskih šol, v Evropi pa okoli 5000.

V večini šol mladi pod vodstvom prizadevnih koordinatorjev raziskujejo, proučujejo in skrbijo za urejeno in čisto okolje v šoli in okrog nje. Z različnimi dejavnostmi vplivajo na starše in ostale predstavnike krajevnih skupnosti, občin in na širše okolje. Še posebej uspešne so šole, ki znajo svoje dejavnosti in zaključke projektov posredovati širši javnosti. S takšno naravnostjo lahko mladi pomembno vplivajo na dosedanje razmišljanje in delovanje ter pomagajo graditi sonaravni razvoj Slovenije in Evrope. Trajnostni razvoj v Ekošoli kot način življenja pomeni graditev človekovih vrednot, veliko mero strpnosti, medsebojnega spoštovanja ter sožitja z okoljem in naravo.

Podpisa Eko listine se je udeležil direktor družbe Božidar Resnik in pomočnik direktorja na komunalnih dejavnostih Jože Leskovar. Z javnim podpisom Eko listine so se vsi povabljeni partnerji obvezali k sodelovanju pri oblikovanju in graditvi Ekošole kot načina življenja. To je izjava eko programskega sveta šole s partnerji v projektu, z lokalno skupnostjo in nacionalno koordinacijo.

Učenci in učitelji so skrbno organizirali program, ki je odražal ustvarjalnost, nove ideje, skrb in spoštovanje do okolja. Po podpisu listine so se posvetili okoljski vzgoji oziroma naravoslovnim dejavnostim. Da bi učencem pomagali enostavno in dostopno razumeti postopke, povezane z odpadki, smo v učilnici predstavili projekt ekoloških otokov, razložili kaj so odpadki, kako nastajajo, na kaj vplivajo, kako so povezani z naravo, kako lahko ustvarimo manj odpadkov in kako jih varno odstranimo. V družbi smo pripravili tudi publikacijo »Okolju prijazno zbiranje odpadkov« ter zloženko o komunalnih posodah, katere so otroci z navdušenjem sprejeli. Naša vloga je s takšnimi in podobnimi aktivnostmi vzpodbujati zainteresiranost otrok do varstva okolja. Zavedamo se, da je ta vloga zelo dragocena in odgovorna.

Le notranje bogat, kulturne in plemenito samozavesten človek spoštuje življenje vsakega živega bitja. In takega človeka pomaga graditi Ekošola.

Komunalijada

VSAKOLETNO srečanje delavcev komunalnega gospodarstva Slovenije ima poleg pomena druženja, prijateljstva in medsebojnih odnosov, športnega udejstvovanja, izmenjave izkušenj med delavci ter utrditve delovnih navad tudi nalogo, da obnovimo in pregledamo, kako se uveljavljajo naša prizadevanja za zagotovitev pravega razumevanja pomena in vloge komunalnega gospodarstva, kako se uveljavlja komunalna stroka, kako lahko izboljšamo kakovost komunalnih storitev in kakšen je pravzaprav dejanski ekonomski položaj komunalnih podjetij.

Na komunalijadi so določena delovna in športna tekmovanja. Delovna tekmovanja obsegajo najpogostejše dejavnosti v panogi, in sicer vodovod, kanalizacijo, odvoz odpadkov in aranžiranje cvetja. V športne discipline pa organizatorji ponavadi vključijo tenis (ločeno moški, ženske), mali nogomet, vlečenje vrvi, ulično košarka, kegljanje (ločeno moški, ženske), pikado (ločeno moški, ženske), namizni tenis, odbojko mix, šah in streljanje (ločeno moški, ženske).

Junija 1998 je v Krškem skupaj z obema komunalnima podjetjema (Kop Brežice in Komuna Sevnica) Kostak uspešno organiziral XIV. srečanje delavcev komunalnega gospodarstva Slovenije. To je bil eden izmed mnogih dokazov dobrega posavskega sodelovanja, kjer smo skupno prvič razvili prapor Komunalnega gospodarstva Slovenije in v igrah dosegli odlične rezultate.

Komunalijada 2003 je že daleč za nami, pa vendar je prav, da se še enkrat spomnimo odličnih rezultatov, ki smo jih dosegli. Med skupno 69 podjetji smo v skupni razvrstitvi delovnih tekmovanj dosegli drugo mesto. Največ je k odlični razvrstitvi pripomogla delovna skupina odvoza odpadkov, ki je zasedla prvo mesto. Izkazali pa smo se tudi v športnih disciplinah. Sodelovali smo prav v vseh: v malem nogometu, ulični košarki, vlečenju vrvi,

kegljanju, pikadu, tenisu, namiznem tenisu, odbojki mix, šahu, streljanju in metanju trojk za direktorje in vodilne delavce. Skupno smo dosegli tretje mesto. Za prvo mesto si pohvale zaslužijo kar tri ekipe športnih tekmovalcev, ki so med vsemi udeleženci zasedle prvo mesto. Odlično smo se odrezali v igrah z žogo, saj so nogometaši in košarkarji premagali vse komunalce Slovenije. Bili smo najmočnejši pri vlečenju vrvi in tako prekinili osemnajstletno tradicijo zmagovanja komunale Koper. V skupni razvrstitvi delovnih in športnih disciplin smo dosegli tretje mesto. Najboljše med vsemi tekmovalci pa je bilo komunalno podjetje Velenje, ki že nekaj let posega po prvem mestu v skupni razvrstitvi. Komunalne igre 2003 so po številu pokalov, domov smo jih prinesli kar sedem, druge najuspešnejše. Pohvalo za dosežene odlične rezultate si zaslužijo vsi udeleženci. Po narejenih »analizah« smo soglasno zaključili, da so še rezerve, ki jih bomo poizkušali z malo več športne sreče izkoristiti v letos na Gorenjskem.

**50 LET
ORGANIZIRANE KOMUNALNE DEJAVNOSTI
V OBČINI KRŠKO**

Kostak, d.d.
publikacija ob petdesetletnici

uredniški odbor

Mojca Brinovec, Goran Rovan, Božidar Resnik

tehnično urejanje, oblikovanje in prelom

Mateja Krašovec Pogorelečnik, ModART

tisk

Pačat, d.o.o., Laško

naklada 10.000 izvodov
Krško, februar 2004

Iskrena hvala vsem, ki so s svojim dragocenim gradivom in osebnim trudom kakorkoli pripomogli k izidu publikacije.